

Behov av biomassa i andra sektorer

Virkesforum 2019-09-11

Karin Byman, projektledare Vägval för klimatet

Vad är IVA?

I 100 år har Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA) varit en mötesplats för Sveriges framtid. IVA bygger broar mellan akademi, näringsliv, offentlig verksamhet, och politik.

Vi samlar kompetens och erfarenhet från fler än 1 200 akademiledamöter och 250 företag.

”Akademien ska till nytta för
samhället främja tekniska och
ekonomiska vetenskaper och
näringslivets utveckling”

IVAs stadgar, § 1

Vägval för klimatet

Bakgrund Vägval för klimatet

Sverige har som mål att vara klimatneutralt till 2045.

Mål för projektet

Ta fram en handlingsplan för hur vi uppnår netto-nollutsläpp och ökad konkurrenskraft till 2045.

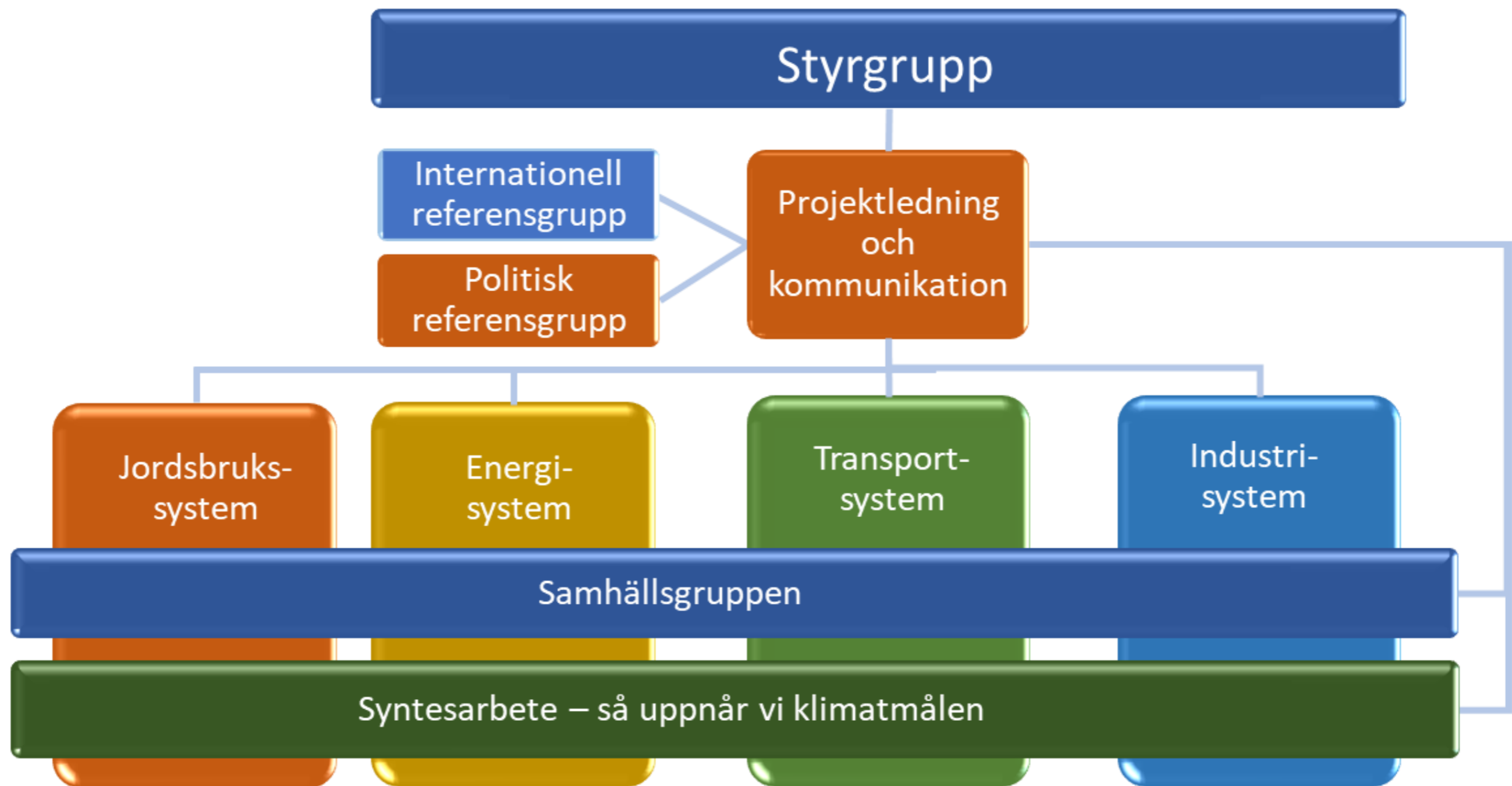
Stötta regering, riksdag, det klimatpolitiska rådet och andra viktiga instanser i klimatarbetet.

Finansiärer och in-kind

ABB AB, Chalmers, DHL, Ecoloop, Energiföretagen, Energigas Sverige, Fortum Corporation, Göteborgs parkeringsaktiebolag, Handelshögskolan i Stockholm, IF-Metall, InnoEnergy, Jernkontoret, Jordbruksverket, KLSA, LKAB, LRF, Mistra, Naturvårdsverket, Naturskyddsföreningen, NCC, Northvolt, Power Circle, Rise Bioekonomi, Siemens AB, SJ, SLU, Stockholm Exergi, Stockholm Universitet, Svebio, Swedavia, Swedegas, Svenskt Näringsliv, Södra Cell, Teknikföretagen, Tekniska verken Linköping, Trafikverket, Umeå universitet, Vattenfall AB, Volvo AB

100-tal personer är engagerade i olika arbetsgrupper – gör bedömningar.

Rapporter

23 april, 2019

12 juni, 2019

19 september: Samhällsgruppen

26 september: Energisystem

16 oktober: Jordbrukssystem

Feb. 2020: Syntesrapport

Efterfrågan på bioenergi kommer att öka kraftigt.

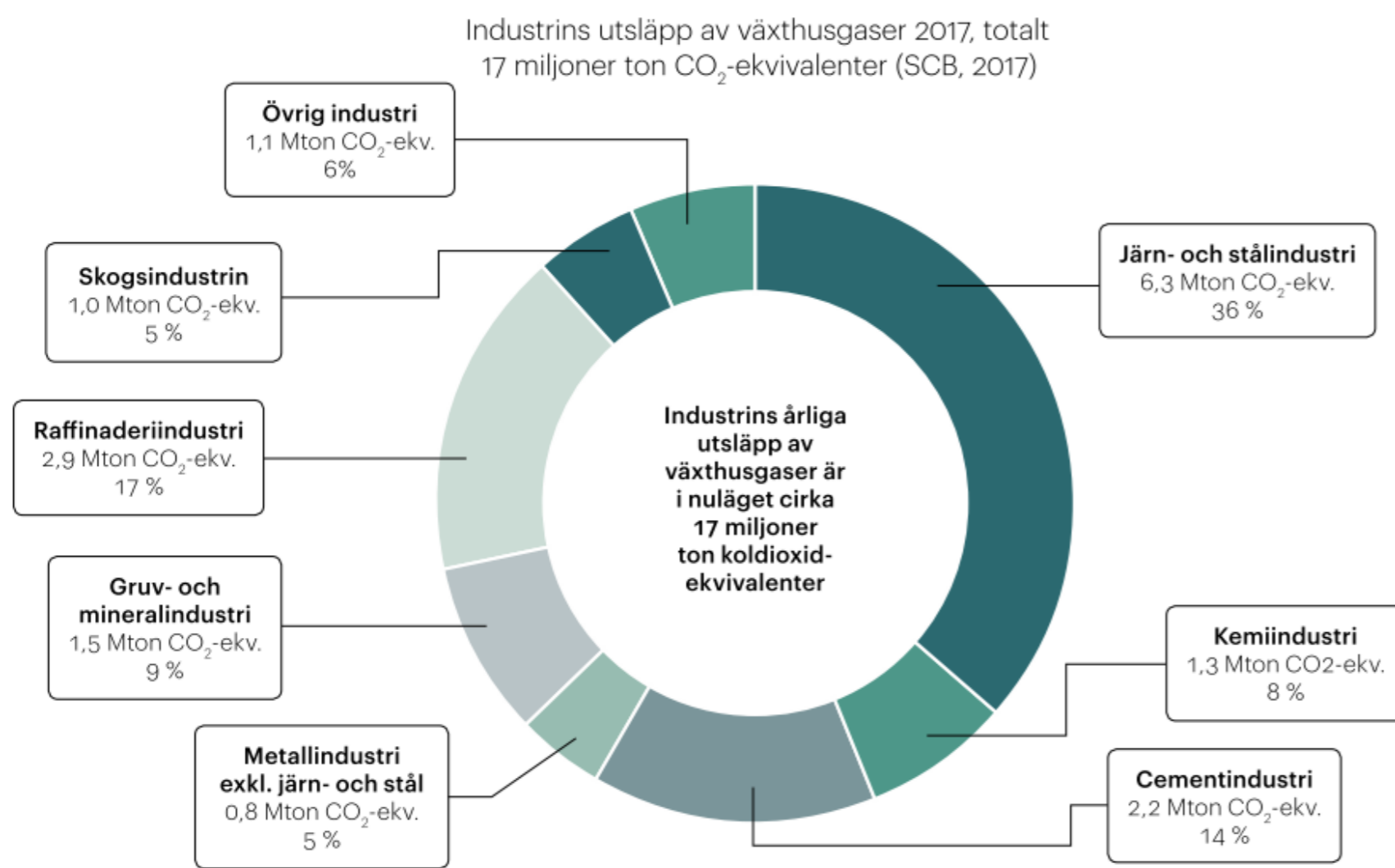
- Efterfrågan ökar i alla sektorer, men mest inom industri och transportsektorn.
- Bioenergi spelar redan en viktig roll.
- Svensk bioenergi kan bidra i utfasningen av fossila bränslen.

Så klarar svensk industri klimatmålen

En delrapport från IVA-projektet Vägval för klimatet

Svensk industris utsläpp av växthusgaser

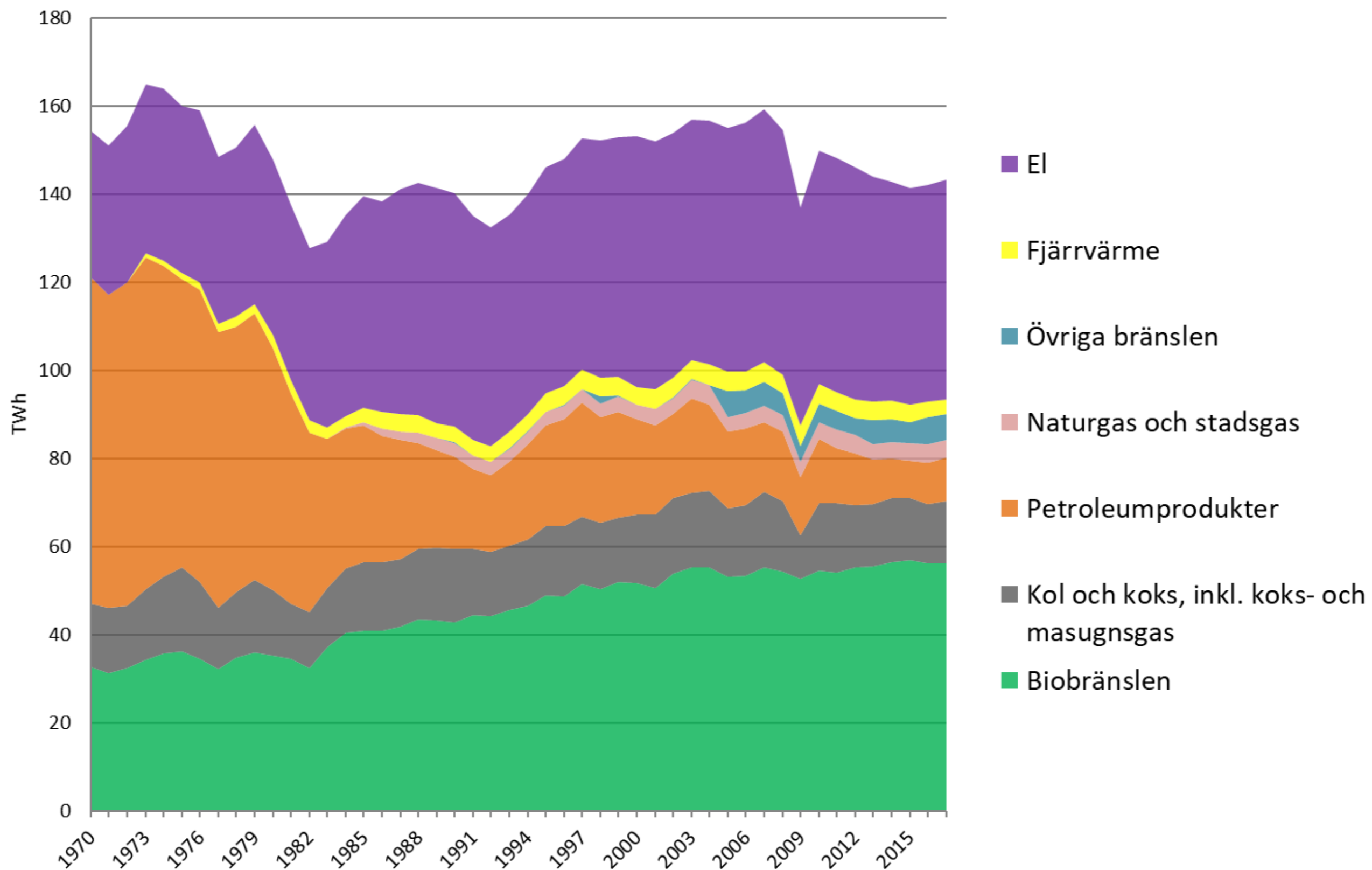
Industrins totala utsläpp 17 miljoner ton CO₂-ekv.
Sveriges totala utsläpp 54 miljoner ton CO₂-ekv.

Sveriges utsläpp: 54 Mton CO₂e

*Industrin: 17 Mton CO₂e
Ca 30%.*

(2017)

Industrins energianvändning 1970-2017

Svensk industris omställning

Åtgärder som krävs för industrins omställning

	Elektrifiering	Ersätta fossila bränslen med biobränslen	Vätgas	CCS / CCU	Energi-effektivisering	Tillvarata restprodukter	Andra åtgärder
Järn- och stålindustri	★	★	★		★	★	★
Gruv- och mineralindustri	★	★		★	★		★
Metallindustri	★	★			★	★	★
Cementindustri	★	★		★	★	★	★
Raffinaderiindustri	★	★	★	★	★	★	★
Skogsindustri	★	★			★	★	★
Kemiindustri	★	★	★	★	★	★	★
Övrig industri	★	★			★	★	★

De olika industriernas genomgång av åtgärder beskrivs i branschbeskrivningskapitlet.

Svensk industris omställning

Svenska industrins ökade behov av biobränslen och el

	Uppskattat ökade behov av förädlade biobränslen 2045 (TWh) ^v	Uppskattat ökade behov av el 2045 (TWh)
Järn- och stålindustri ⁱ	~4,5	~17
Gruv- och mineralindustri	-2,0-2,5	-1,0-1,7
Metallindustri	~1-2	~0-0,5
Cementindustri	~4,5	~6-7
Raffinaderiindustri	~1,5	~1,6-2,1
Skogsindustri ⁱⁱ	~2,4	~0,3
Kemiindustri ⁱⁱⁱ	-0-12,7	-4,2-22,3
Övrig industri ^{iv}	~2,1	~1,5
SUMMA	~18-32	~32-52

Dagens energianvändning: 56 TWh biobränsle och 50 TWh el

Så klarar Sveriges transporter klimatmålen

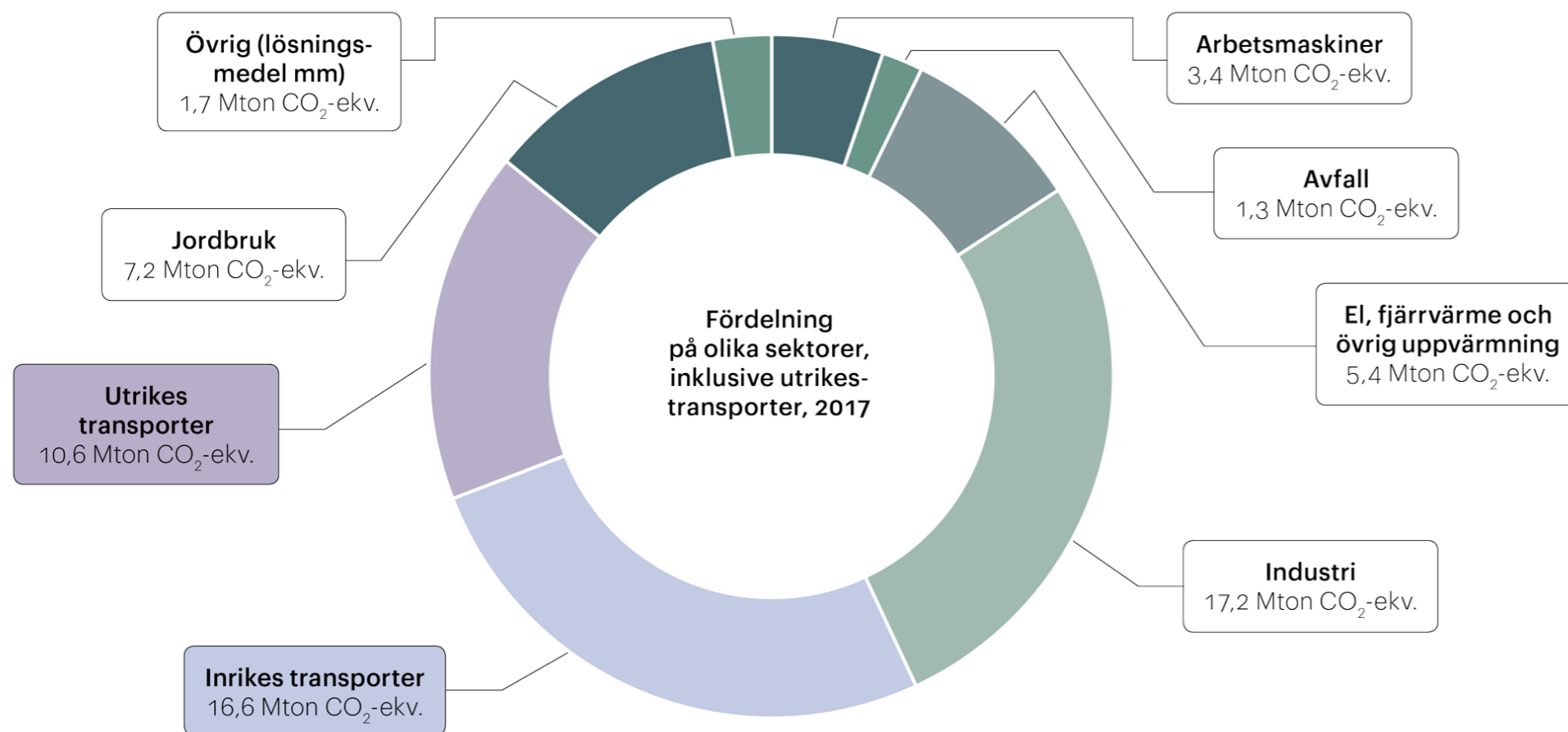
En delrapport från IVA-projektet Vägval för klimatet

Kristina Haraldsson, Hifab, och Hans Folkesson, IVA

Transportsektorns utsläpp

Sveriges territoriella utsläpp och transportsektorns utsläpp

*Transportsektorn totala utsläpp 17 miljoner ton CO₂-ekv.
Sveriges totala utsläpp 53 miljoner ton CO₂-ekv.
Inklusive utrikes bunkring 27 miljoner ton CO₂-ekv.*

Källa: SCB, 2019

Sveriges utsläpp: 54 Mton CO₂e

**Transportsektorn: 17 Mton CO₂e
Ca 30%.**

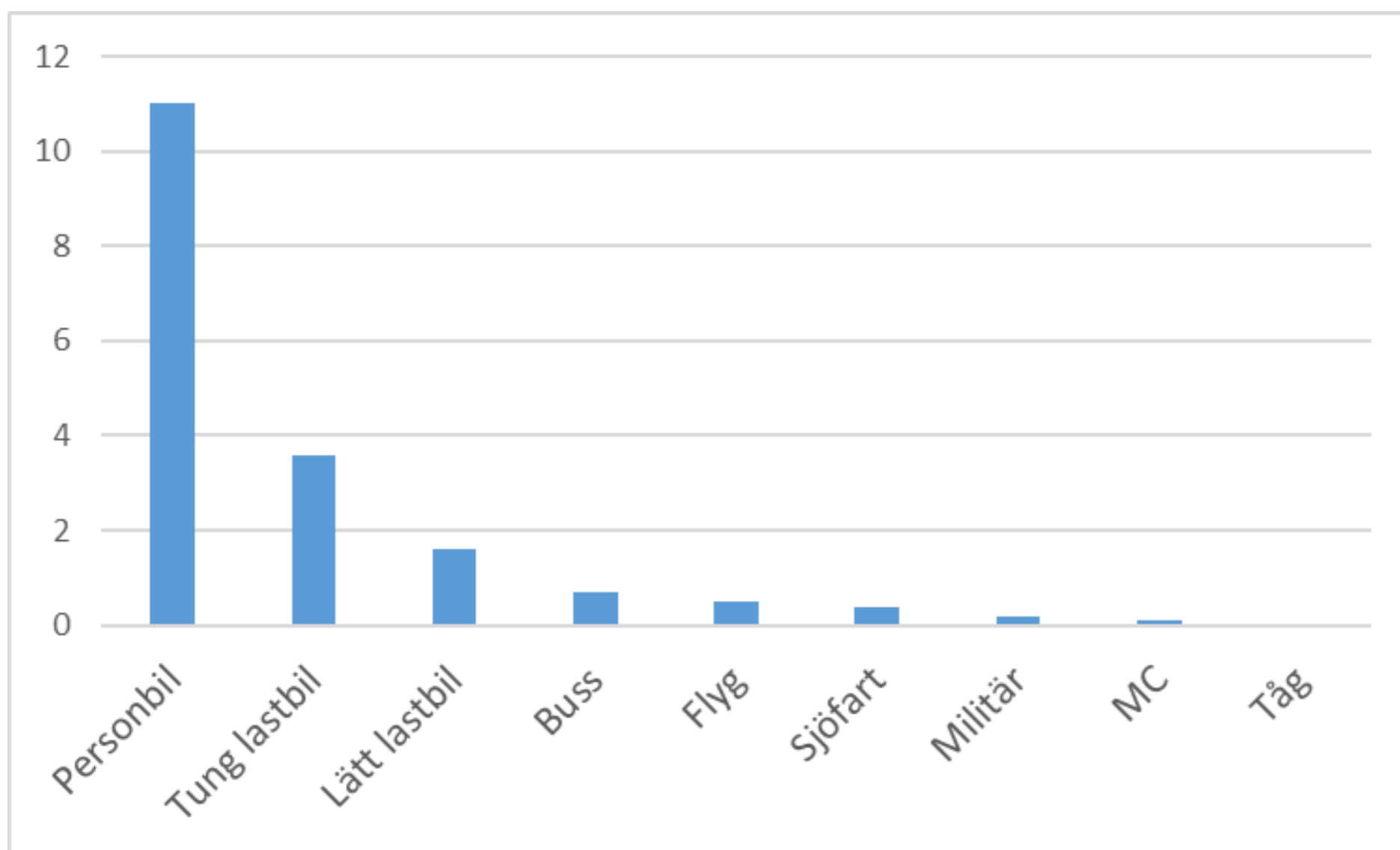
Inkl. bunkring: 63 Mton CO₂e

(2017)

Transportsektorns utsläpp

Inrikes transporter, fördelning.

Miljoner ton koldioxidekvivalenter

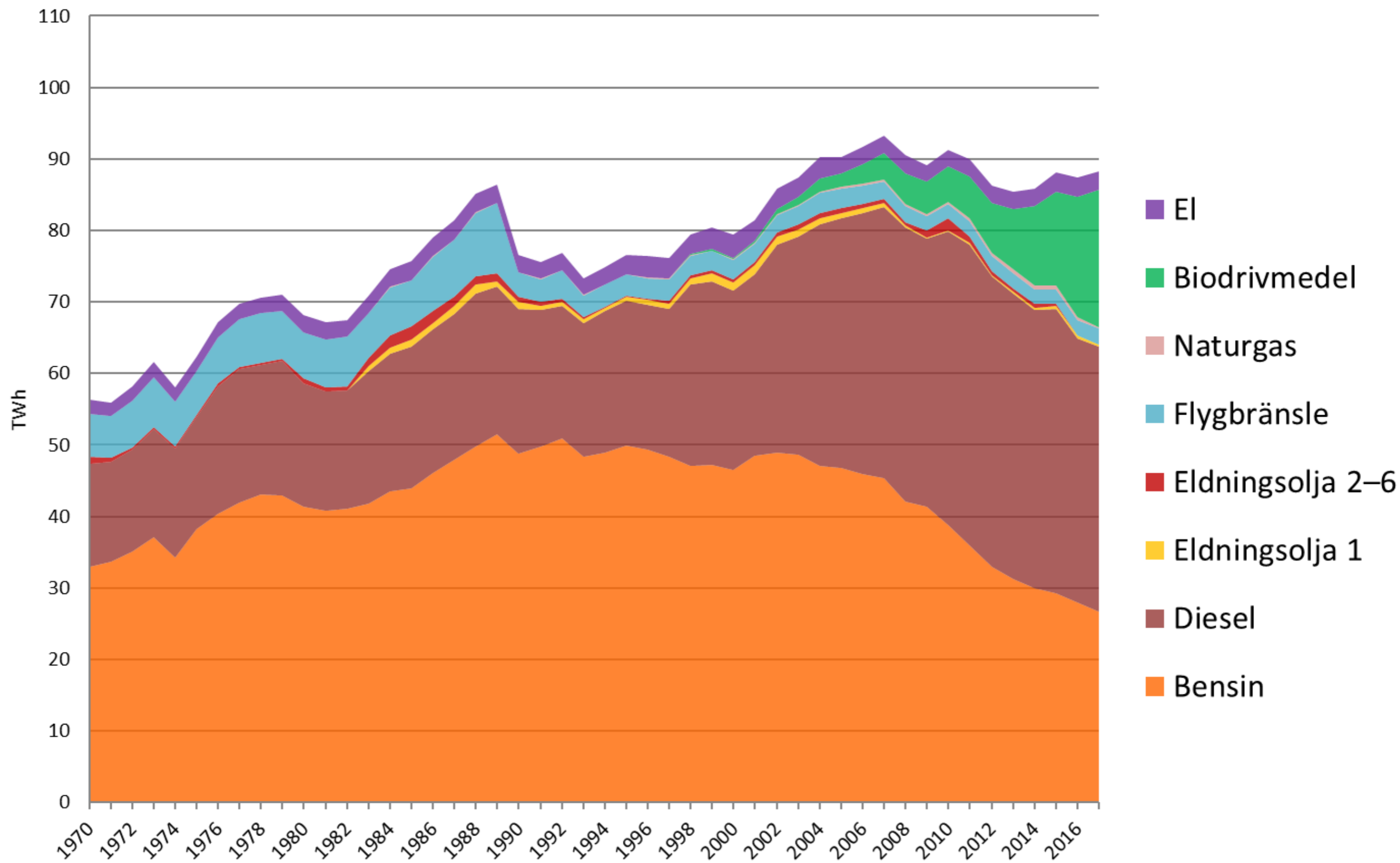
Sveriges utsläpp: 54 Mton CO2e

*Transportsektorn: 17 Mton CO2e
Ca 30%.*

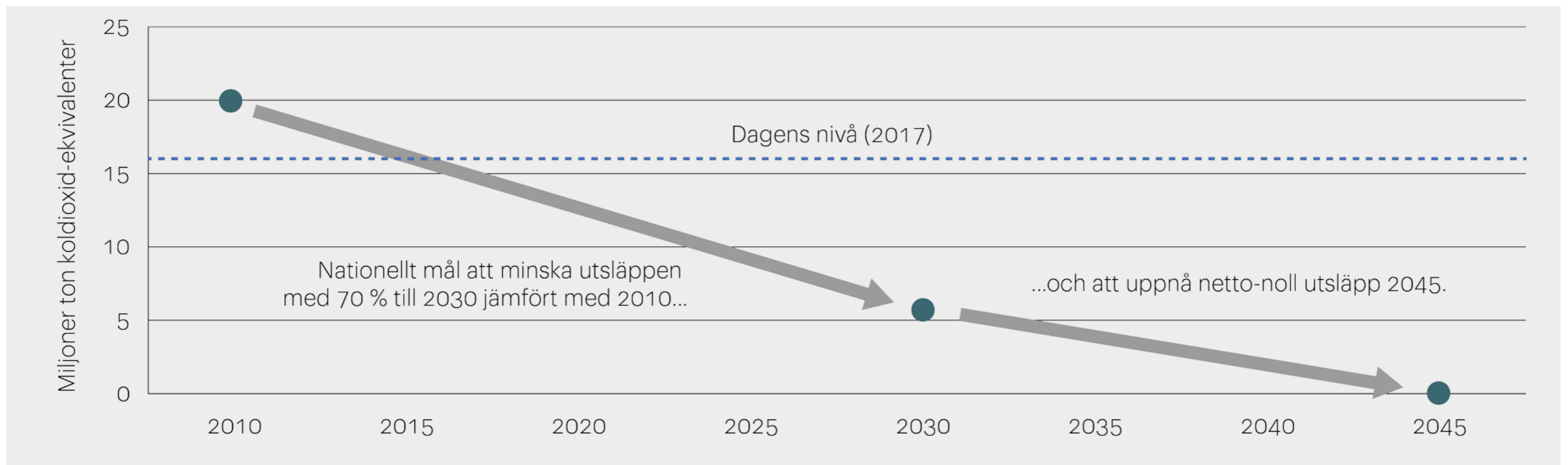
Inkl. bunkring: 63 Mton CO2e

(2017)

Transportsektorns energianvändning 1970-2017

Transportsektorns omställning

Det behövs en radikal omställning av transportsystemet

ETT TRANSPORTEFFEKTIVT SAMHÄLLE

FOSSILFRI FRAMDRIVNINGSENERGI

EFFEKTIVA FORDON OCH FARKOSTER

Omställningen kräver

- teknisk utveckling
- bränslebyte och elektrifiering
- överflyttning till mer energieffektiva trafikslag
- mobilitetslösningar
- kunskap och ledarskap.

Elektrifiering är en central åtgärd, särskilt för vägtrafiken

- Brist på vissa metaller och tunga/dyra batterier bör beaktas
- Inga fordon som produceras idag är klimatneutrala. På kort sikt högre CO2-utsläpp vid produktion av elfordon

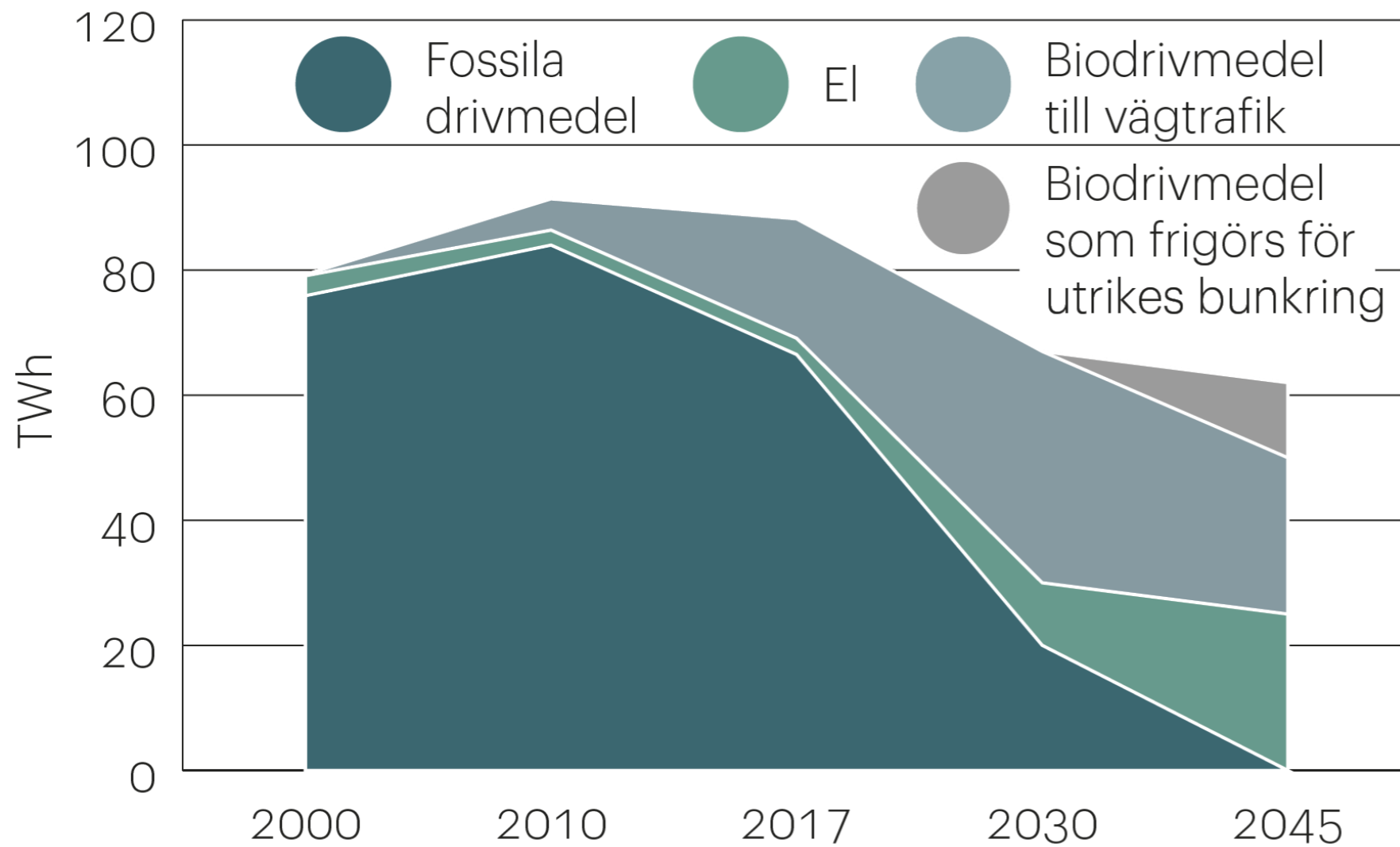

Biodrivmedel är avgörande för en snabb omställning

- Vätskeformiga biodrivmedel som kan användas i befintliga fordon.
- Biogas är en möjlighet både för tunga lastbilar och sjöfart
- Fler tankstationer och utökad inhemsk produktionskapacitet.
- Reduktionsplikten är ett verkningsfullt styrmedel.

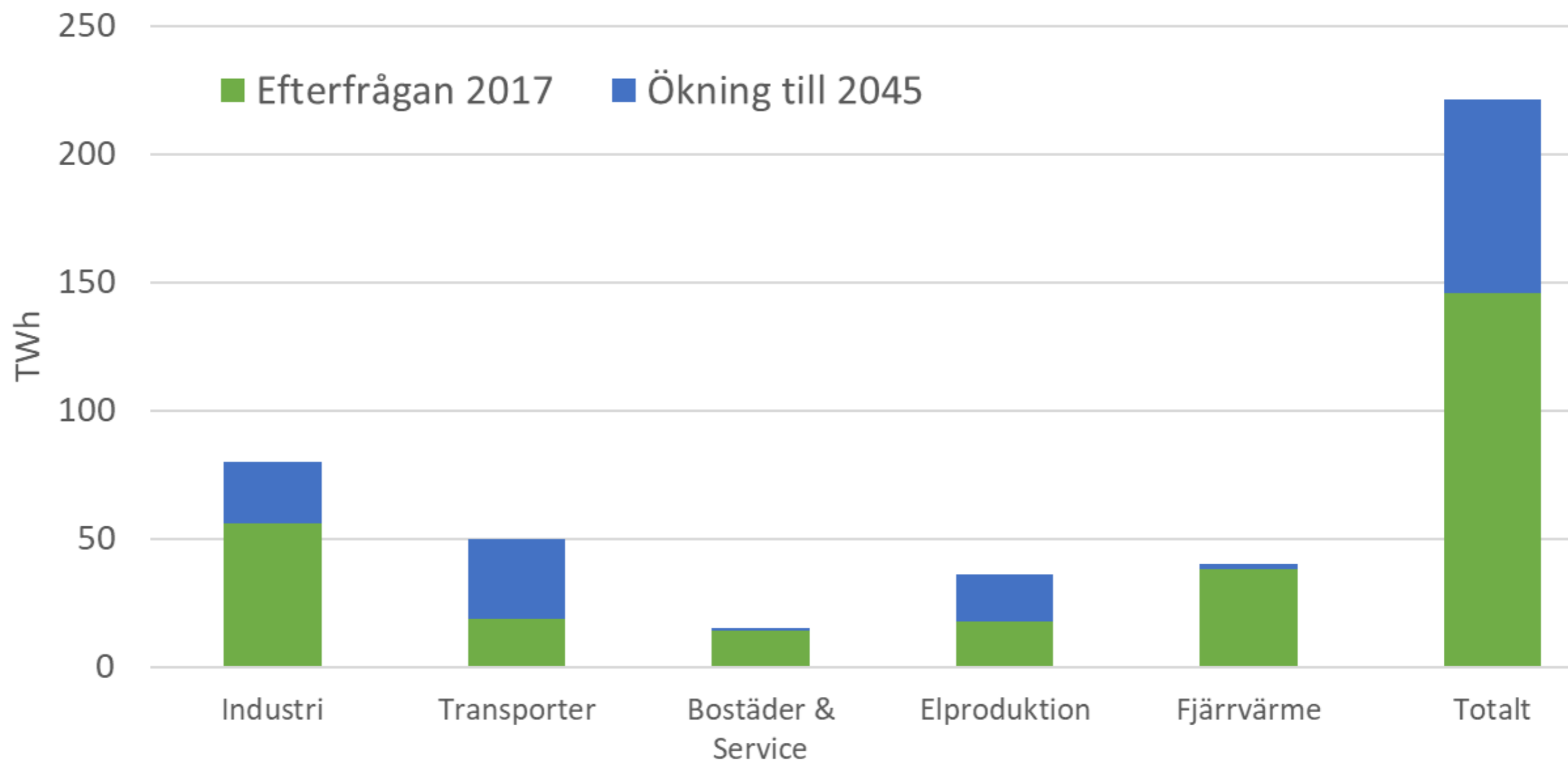
Transportsektorns ökade behov av biodrivmedel och el

	Biodrivmedel (TWh)		El (TWh)	
Dagens användning		19 TWh		2,6 TWh
Ökat behov 2020-2030	15-20		5-10	
Ökat behov 2030-2045	0		10-15	
Totalt behov 2045		Cirka 40 TWh		Cirka 25 TWh

Efterfrågan på bioenergi 2045 bedöms öka med 50% till 2045.

Källa: IVA Vägval för klimatet, 2019

Preliminär bedömning: Efterfrågan på bioenergi 2045

	2017	2045	Procentuell ändring	2045
Sektorer	Tillförd bioenergi	Tillförd bioenergi		Använd bioenergi
Industri	56 TWh	80 TWh	+ 43%	74 TWh
Transporter	19 TWh	50 TWh	+163%	40 TWh
Bostäder & Service	14 TWh	15 TWh	+7%	15 TWh
Elproduktion	18 TWh	36 TWh	+ 100%	30 TWh
Fjärrvärme	38 TWh	40 TWh	+5%	40 TWh
Totalt	146 TWh	221 TWh	+ 50 %	199 TWh

Tidsplan för lansering av resultat i Vägval för klimatet 2019

Industrisystem: tisdagen den 23 april, kl. 13-15.30+ mingel.

Transportsystem: onsdag den 12 juni, kl. 17-19 + mingel.

Almedalen – tisdagen den 2 juli, kl. 10.00 – 11.45 på Teaterskeppet.
Tillsammans med

Samhällsystem: torsdagen den 19 september, kl. 13-15.00

Energisystem: onsdag den 26 september, kl. 17-19

Jordbrukssystem onsdagen 16 oktober, kl. 16-18

Syntesrapport Q1, 2020

Metaller - studie om tillgången på metaller, november, 2019.

Tack för mig!

KarinByman

karin.byman@iva.se